ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

Ο ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

ὁ ἐκ Βρυούλων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας

ἡ μνήμη του τελεῖται 11 Ἰουλίου

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ 2018

Ο ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ
Ὁ ἐκ Βρυούλων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας

Κείμενα:

Τῶν ἁγίων καί θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν
Μακαρίου Κορίνθου, Νικοδήμου Ἁγιορείτου,
Νκηφόρου Χίου καί διδασκάλου Ἀθανασίου τοῦ Παρίου.

ΣΥΝΑΞΑΡΙΣΤΗΣ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΩΝ
τῶν ἐτῶν 1400-1900 μ.Χ.
Ἔκδοσις: «Ὀρθοδόξου Κυψέλης 1996», σελ. 670-683.

Σειρά:
«Ἁγιολογικά 5»

Copyright:
Ἱερά Μητρόπολις Καισαριανῆς, Βύρωνος καί Ὑμηττοῦ.
Λεωφόρος Φορμίωνος 83, Τ.Κ. 161 21 Καισαριανή
Τηλ.: 210.72.24.123
www.imkby.gr e-mail: info@imkby.gr

ISBN: 978-960-6841-99-6

Ἐκδοτική Παραγωγή

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ Α.Β.Ε.Ε.
Ἀρδηττοῦ 12-16, 116 36 Ἀθήνα
Τηλ.: 210.921.7513, 210.921.4820 • Fax: 210.923.7033
www.eptalofos.gr • e-mail: info@eptalofos.gr

Ο ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ
Ὁ ἐκ Βρυούλων τῆς Μικρᾶς Ἀσίας

Κατὰ τὸ ,ᾳωκ΄ (1820) ἔτος, Ἰουλίου ια΄ ἐμαρτύρησεν ὁ Ὅσιος Νεκτάριος.

«Νέκταρ τῆς ζωῆς τῆς ἀθανάτου πίνεις,
Νεκτάριε ἔνδοξε, στερῥῶς ἀθλήσας»

Ὁ Νεκτάριος ὁ ἀληθινὸς Ὁσιομάρτυς τοῦ Χριστοῦ κατήγετο ἀπὸ μίαν ἐπίσημον κωμόπολιν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Μητροπόλεως Ἐφέσσου κειμένην, καλουμένην Βρύουλλα ἢ Βουρλά. Ὀρφανὸς δὲ ὢν πατρὸς καὶ μόνην τὴν πτωχὴν μητέρα του ἔχων, ἦτο τὴν ἡλικίαν δεκαεπτὰ ἐτῶν, ὅτε μὴ δυνάμενος νὰ πορίζηται τὰ πρὸς τὸ ζῆν προσεκολλήθη εἰς ἕνα συμπολίτην του ἀγαρηνόν, ὅστις τοῦ ἔδωσε τὰς καμήλους του νὰ τὰς ὑπηρετῇ, ἵνα ἐκ τούτου κερδίζῃ τὴν ζωοτροφίαν του καὶ νὰ λαμβάνῃ καὶ κάποιον μισθόν. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἠκολούθησε μέγα θανατικὸν εἰς τὴν πατρίδα του, ἀνεχώρησαν ὅλοι σχεδὸν οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως ταύτης εἰς τὰς ἐξοχὰς διὰ τὸν φόβον

τοῦ θανατικοῦ· μεταξὺ τούτων καὶ ὁ ἁγᾶς τοῦ Νικολάου (τοῦτο ἦτο τὸ κοσμικὸν ὄνομά του) καὶ ἄλλοι ἀγαρηνοί, ἔχοντες ὁμοίως διὰ τὰς καμήλους των ὁδηγοὺς ἄλλους ἐξ νέους Χριστιανούς, μὲ τοὺς ὁποίους συνανεστρέφετο καὶ ὁ Νικόλαος καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ θανατικοῦ.

Ἐκεῖ συναναστρεφόμενοι οἱ νέοι μετὰ τῶν ὀθωμανῶν ἦσαν ὅλως διόλου ἀπομακρυσμένοι ἀπὸ κάθε ἄλλην συναναστροφήν, καθὼς συμβαίνει εἰς τοιούτους καιρούς, ἀπατηθέντες δὲ ἀπὸ τοὺς ἀγαρηνοὺς ἐπίστευσαν εἰς τὸν ὁλοκληρωτικὸν ἀφανισμὸν τῶν Χριστιανῶν τῆς πατρίδος των καὶ ὅτι μόνον αὐτοὶ καὶ οἱ κύριοί των ἀγαρηνοὶ ἔμειναν ζῶντες εἰς τὸν κόσμον. Ὅθεν συμβουλευθέντες εἶπον μεταξύ των· *«Αἴ, ἀδέλφια! ἡμεῖς ἐχάσαμεν τοὺς γονεῖς μας· κατάστασιν δὲν ἔχομεν· μὲ αὐτοὺς ποὺ εὑρισκόμεθα, ὅποιαν πίστιν ἔχουν αὐτοὶ ἂς ἔχωμεν καὶ ἡμεῖς, διὰ νὰ ἠμποροῦμεν νὰ ζήσωμεν».* Οὕτως ἐξώμοσαν καὶ οἱ ἑπτὰ παῖδες, φεῦ τῆς ἀνοησίας των! καὶ περιετμήθησαν, διάγοντες ὀθωμανικῶς μετὰ τῶν ὀθωμανῶν. Ἀφοῦ δὲ κατέπαυσε τὸ θανατικόν, ἐπέστρεψαν ἅπαντες εἰς τὰς οἰκίας των, ὁμοῦ καὶ ὁ ἁγᾶς τοῦ Νεκταρίου.

Μετὰ παρέλευσιν ἱκανῶν ἡμερῶν, ἐρευνῶν ὁ καλὸς Νικόλαος περὶ τῆς μητρός του, ἔμαθεν ὅτι ζῇ καὶ εἶναι ὑγιής· περιχαρὴς γενόμενος ὁ νέος ἔτρεξεν εὐθὺς καὶ ἐπῆγε νὰ συναντήσῃ τὴν γλυκυτάτην μητέρα του, ἐνδεδυμένος μὲ τὰ τουρκικά

του φορέματα, τοῦρκος ὤν, χωρὶς νὰ στοχάζεται παντελῶς τὶ κακὸν ἦτο ἐκεῖνο ὅπου ἔκαμε. Συνήντησε λοιπὸν τὴν μητέρα του μὲ μεγάλην χαράν· ἀλλ' ἡ εὐσεβεστάτη ἐκείνη γυνὴ καὶ καλὴ μητέρα, εὐθὺς ὡς εἶδεν αὐτὸν μὲ τέτοιαν παράστασιν, δὲν ἔχασεν οὔτε στιγμήν, ἀλλὰ λέγει πρὸς αὐτόν· *«Μὴ ἔλθῃς πλησίον μου. Ποία ἐμφάνισις εἶναι αὐτὴ ποὺ βλέπω εἰς σέ;».* Ἐκεῖνος ἀμέσως ἀποκρίνεται εἰς αὐτὴν ἀδιαφόρως ὅτι ἔγινε τοῦρκος, φεῦ! μὴ εἰδὼς ὃ ἐλάλει. Ἡ καλὴ Χριστιανή, χωρὶς ἄλλον λόγον, ***«φεῦγε, τοῦ λέγει· φεῦγε ἀπ' ἐδῶ ὡς τάχιστα! Ἐγὼ δὲν ἐγέννησα τοῦρκον, ἀλλὰ ἐγέννησα Νικόλαον Χριστιανόν· φεῦγε, νὰ μὴ σὲ βλέπουν οἱ ὀφθαλμοί μου».*** Ὁμοίως τοῦ εἶπε καὶ ἄλλα πολλὰ τοιαῦτα μὲ ψυχροτάτην ἀποστροφήν. Ὁ καλὸς υἱὸς ὑπήκουσεν· ὑπετάχθη εἰς τὴν ἀποστροφὴν τῆς καλῆς μητρός· δὲν ἀπεκρίθη λόγον οὐδένα, ἀλλὰ παρευθὺς ἠννόησε τὸ μέγα κακὸν ὅπου ἔκαμε καὶ τὰ σκληρὰ λόγια τῆς καλῆς μητρός ὡς φαρμακερὰ βέλη διεπέρασαν τὴν καρδίαν τοῦ καλοῦ υἱοῦ. Περίλυπος γενόμενος ἕως θανάτου ἀνεχώρησεν· ἀπεχωρίσθη τὴν γλυκυτάτην μητέρα, εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθών, προσεκολλήθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ πρὸς τὸν γλυκύτατόν μας Ἰησοῦν, καὶ φεύγων κατὰ διάνοιαν ἔλεγεν· ***«Πηγὴ τοῦ ἐλέους! Ἄβυσσος τῆς ἀγαθότητος! Πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν! ἐλέησόν με! τὴν ἀνομίαν μου ἐγνώρισα καὶ ἡ ἁμαρτία μου ἐνώπιόν μού ἐστι διὰ παντός· ὁδήγησόν με ἐν γῇ εὐθείᾳ».***

Δὲν ἐπέστρεψε λοιπὸν πλέον εἰς τὴν κατηραμένην οἰκίαν τοῦ ἀγᾶ, ἀλλ' ἐπῆγεν εἰς τὴν Σμύρνην. Κατ' οἰκονομίαν δὲ τοῦ ἁγίου Θεοῦ εὑρῆκεν ἐκεῖ καθ' ὁδὸν ἕνα θεῖόν του πλοίαρχον, ἀνεγνωρίσθησαν εὐθὺς καὶ ἐφανέρωσεν ὁ νέος μυστικῶς εἰς αὐτὸν τὴν φρικώδη ἁμαρτίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀπὸ ἀνοησίαν ὑπέπεσεν. Ὁ θεῖός του ἐλυπήθη σφόδρα, ἀλλὰ τὸν εὐσπλαγχνίσθη, τὸν ἐνέδυσε φράγκικα ἱμάτια καὶ τὸν ἐπεβίβασεν εἰς ἕνα πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐπήγαινεν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἀπ' ἐκεῖ τὸν συνεβούλευσε καὶ τὸν παρεκίνησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Ῥωσίαν, νὰ μετανοήσῃ διὰ τὸ μέγα ἁμάρτημα, νὰ διορθωθῇ ψυχικῶς καὶ νὰ ἡσυχάσῃ ἐκεῖ, ἔχων πρὸ ὀφθαλμῶν εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, χωρὶς νὰ λησμονήσῃ ποτὲ αὐτὸ τὸ ἀνόμημα, τοῦ

εἶπε δὲ καὶ ἄλλα πολλά. Ὁ δὲ νέος ἐπῆγεν εἰς τὴν Πόλιν· ἀπ' ἐκεῖ κατήντησε εἰς τὴν Βλαχίαν, συμβουλευόμενος ἀπὸ ἄλλους, ὅτι καὶ ἐκεῖ χριστιανικοὶ τόποι εἶναι καὶ εὑρίσκει τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του. Ἔφυγεν ὅμως καὶ ἀπὸ ἐκείνους τοὺς τόπους βλέπων ὅτι, ἀντὶ νὰ ὠφεληθῇ, ἐκινδύνευε περισσότερον νὰ ἀπολεσθῇ ψυχικῶς καὶ ἐπέστρεψεν πάλιν εἰς Σμύρνην, συλλογιζόμενος μὲ μεγάλην φροντίδα περὶ τοῦ πῶς νὰ οἰκονομήσῃ τὴν σωτηρίαν του.

Εἰς Σμύρνην εὑρισκόμενος συνήντησε διὰ δευτέραν φορὰν τὸν προαναφερθέντα θεῖόν του, ὅστις βλέπων αὐτὸν ἀνέλπιστα ἐκ δευτέρου τὸν ἀπεστράφη καὶ τὸν ἀπεδίωξε, διότι δὲν τὸν ἤκουσε νὰ πράξῃ καθὼς τὸν εἶχε συμβουλεύσει. Ὅλα ὅμως αὐτὰ ἐγίνοντο κατὰ θείαν βούλησιν καὶ πρόνοιαν, ἐπειδὴ ἀπελπιζόμενος ὁ καλὸς Νικόλαος ὅλως διόλου ἀπὸ ἀνθρωπίνης βοηθείας, ἤρχισε νὰ κλαίῃ θερμῶς καὶ νὰ λέγῃ μὲ ἀκροτάτην κατάνυξιν ἐκ βαθέων ψυχῆς· ***«Θεέ μου εὔσπλαγχνε! Παντοκράτορ καὶ ἐλεῆμον! φώτισόν με, ἵνα γνωρίσω ὁδὸν ἐν ᾗ πορεύσομαι· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ· μὴ νικήσῃ τὸ μέγεθος τῶν ἁμαρτιῶν μου τὴν ἄμετρον εὐσπλαγχνίαν σου».*** Ταῦτα παρακαλῶν τὸν Κύριον ἐπρόφθασε σύντομα καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ὡδήγησαν τινὲς Χριστιανοὶ εἴς τινα ἁγιορείτην πνευματικὸν πρακτικώτατον, ὅστις εὑρέθη τότε εἰς τὴν Σμύρνην, εἰς τὸν ὁποῖον καὶ ἐξωμολογήθη

μὲ συντριβὴν καρδίας ὅσα ἐκ νεότητος ἥμαρτεν· ἔκλαυσε δὲ πικρῶς τὴν μεγάλην ἀνομίαν, τὴν ὁποίαν ἀνοήτως εἶχεν ἐκτελέσει. Ὁ δὲ πνευματικός, ἀφοῦ τὸν κατήχησεν ἀρκούντως, τὸν παρηγόρησεν· εἶτα τὸν συνεβούλευσε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἐκεῖ δὲ ἀναμφιβόλως θέλει εὕρει τὴν σωτηρίαν του καὶ ψυχικῶς καὶ σωματικῶς.

Τέλος πάντων κατευωδώθη θείᾳ δυνάμει εἰς Ἅγιον Ὄρος καὶ ἐκεῖ εὑρῆκεν ἕνα συμπατριώτην του κελλιώτην, ὅστις τὸν ἐδέχθη μετὰ φιλαδελφίας καὶ τὸν ἀνέπαυσε σωματικῶς. Ἔπειτα τὸν παρουσίασεν εἰς πολλοὺς πνευματικοὺς πατέρας ἁγίους, κατὰ ψυχὴν καὶ σῶμα κεκαθαρμένους καὶ πεφωτισμένους ὑπὸ τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ὥστε νὰ δύνανται μὲ τὰς ψυχοσωτηρίους διδασκαλίας καὶ πατρικὰς νουθεσίας των νὰ ἐπιστρέφουν τοὺς προσερχομένους ἀπὸ τὴν ἁμαρτίαν, νὰ τοὺς φωτίζουν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ νὰ τοὺς στερεώνουν εἰς τὴν ἀρετήν. Μὲ τὰς συχνοτέρας λοιπὸν κατανυκτικὰς ἐξομολογήσεις ὅπου ἔκαμνεν ὁ τρισμακάριος καὶ τὴν τελείαν μετάνοιαν τῆς ἐξ ἀγνοίας μεγάλης του ἁμαρτίας, ἐπέλαμψεν ἐν τῇ καρδίᾳ του ἔρως θεϊκὸς καὶ καταφλέγετο ἀκαταπαύστως πότε καὶ πῶς νὰ ἀξιωθῇ νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του ὑπὲρ τῆς ἀγάπης τοῦ γλυκυτάτου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ. Τοῦτο ἐφανέρωσεν εἰς τοὺς ἁγίους ἐκείνους πνευματικούς, οἵτινες, κατὰ τὴν συνήθειαν καὶ τὸ χρέος των, ἠμπόδιζον αὐτὸν ἀπὸ τοῦτο, προ-

βάλλοντες τοὺς πολλοὺς κινδύνους καὶ τὰς δυσκολίας ὅπου ἔχει τὸ μαρτύριον. Ἐδοκίμασε δὲ ὁ ἀείμνηστος εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος πολλοὺς καὶ διαφόρους πειρασμοὺς καὶ θλίψεις, διωκόμενος καὶ ἀποστρεφόμενος, φθόνῳ τοῦ μισοκάλου, ἀλλὰ πάντα ὑπέμεινεν ἀγογγύστως μὲ ἄκραν του εὐχαρίστησιν, δοξάζων τὸν Ἅγιον Θεὸν καὶ τὴν Κυρίαν Θεοτόκον, μὲ λογισμὸν ὅτι ὅλα αὐτὰ τοῦ ἐγίνοντο δι' ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν του καὶ σωτηρίαν τῆς ψυχῆς του.

Οὕτως ἔχων ἔμαθεν ὅτι εἰς τὴν περιβόητον σκήτην τῆς Ἁγίας Ἄννης εὑρίσκετο ἕνας συμπατριώτης του ὁσιώτατος Χατζῆ Στέφανος καλούμενος, συναγωνιζόμενος ἐκεῖ ἐπ' ἀρετῇ μετὰ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων Πατέρων. Ὅθεν ἐσκέφθη ὅτι ἠμποροῦσε νὰ εὕρῃ ἐκεῖ τὴν πεποθημένην του ἡσυχίαν καὶ νὰ ἀγωνισθῇ ὅσον βούλεται κατὰ τὰς δυνάμεις του. Ὅθεν ἔτρεξεν εὐθύς, ἐπῆγεν ἐκεῖ καὶ εὑρῆκε τὸν ποθούμενον. Ὁ δὲ ὁσιώτατος Χατζῆ Στέφανος τὸν ὑπεδέχθη ἀσμένως, αὐτὸς δὲ τοῦ ἐφανέρωσεν ὅλα ὅσα τοῦ συνέβησαν ἀπ' ἀρχῆς, ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ὥραν ὅπου ἠνταμώθησαν. Ὁ εὐλογημένος αὐτὸς καὶ εὐσπλαγχνικώτατος ἀκούων αὐτὸν ἔκλαυσε μὲν κατὰ τοῦτο, ὅτι ἕνας τοσοῦτον νέος ἐδοκίμασε τοιαῦτα δεινά, ἐχάρη δὲ ταυτοχρόνως, ὅτι τὸν εἶδεν εἰς τοιαύτην μετάνοιαν καὶ ἐπιστροφήν· διὰ ταῦτα καὶ τὸν ἐκράτησαν εἰς τήν οἰκίαν των νὰ συναγωνίζεται μετ' αὐτῶν, οὕτω δὲ νὰ καθαρισθῇ τελείως ἀπὸ κάθε ῥύπον

καὶ μολυσμὸν σαρκὸς καὶ πνεύματος. Ἐδοκίμασεν ὅμως πολλοὺς πειρασμούς καὶ ὁ Χατζῆ Στέφανος, συνεργείᾳ τοῦ Σατανᾶ, καὶ γογγυσμοὺς ἀπὸ τὴν συνοδείαν του, ἡ ὁποία δὲν ἤθελε κατ' οὐδένα τρόπον νὰ μείνῃ μαζί των ὁ πρὸ τοῦ μαρτυρίου Μάρτυς τῇ προαιρέσει Νεκτάριος· ἀλλ' ὁ Χριστομίμητος Στέφανος πάντα ὑπέμεινε μὲ ἄκραν ὑπομονὴν διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ Χριστοῦ, ὁμοῦ καὶ τὴν τοῦ ἀδελφοῦ Νεκταρίου.

Τέλος ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος ἐφώτισε τοὺς συναδέλφους του ἀσκητὰς καὶ ἡσύχασαν ἀναμεταξύ των, εὐχαριστηθέντες νὰ ἔχουν καὶ τὸν ξένον αὐτὸν καὶ πτωχὸν μεθ' ἑαυτῶν νὰ συναγωνίζεται. Ὦ τῶν σοφῶν σου κριμάτων, Χριστὲ Βασιλεῦ! ἡ πρώην ἀνησυχία καὶ ταραχή, ἡ ἀποστροφὴ καὶ τὸ μῖσος, ἔγιναν ὕστερον γαλήνη καὶ ἡσυχία καὶ ἀγάπη κατὰ Χριστὸν εἰλικρινεστάτη καὶ καθαρὰ· ὅθεν ὅλη ἡ συνοδεία τῶν ἀδελφῶν ἐφιλοτιμήθησαν ὁλοψύχως νὰ ἀναδείξουν τὸν διωκόμενον καὶ μισούμενον ξένον σκεῦος καθαρὸν καὶ ἄξιον ἐργάτην τῶν ἐντολῶν τοῦ Χριστοῦ. Ἀλλὰ δόξα σοι, Θεὲ ὑπεράγαθε! σὺ ἐπιστρέφων λυπεῖς, ὡς σοφὸς ἰατρός, ἀλλὰ καὶ θεραπεύεις ὡς θαυμαστὸς οἰκονόμος. Ὅλοι ἐφρόντισαν διὰ τὴν ψυχικὴν σωτηρίαν τοῦ νέου· τὸν ἐφωδίασαν ἀπὸ ὅλα τὰ χρειώδη μυστήρια τῆς λαμπρᾶς καὶ ἀληθοῦς ἡμῶν πίστεως διὰ τὸν δρόμον τῆς ἀσκήσεως· οὐδεὶς δὲ ὁ αἴτιος τῶν τοιούτων καλῶν, εἰμὴ ἡ ὑπομονὴ βέβαια καὶ τῶν δύο, καὶ τοῦ νέου ἀγω-

νιστοῦ Νεκταρίου καὶ τοῦ Γέροντος ὁσιωτάτου Στεφάνου. Ὑπομονὴ λοιπόν, ἀρετὴ ἀξιάγαστε! σὺ γίνεσαι τῶν θλιβομένων ψυχῶν ἡ μόνη παραμυθία καὶ ἀνάπαυσις.

Ἀφοῦ ἠξιώθη νὰ ἐνδυθῇ τὸ τῶν Μοναχῶν Ἀγγελικὸν Σχῆμα ὁ ὄντως Νεκτάριος, τὶς διηγήσεται τὰς νηστείας, χαμευνίας, γονυκλισίας, ὁλονυκτίους προσευχάς, ὅπου ἔκαμνεν ἀδιακόπως ὁ τρισμακάριστος; τὰς δὲ χύσεις τῶν δακρύων των ἀδύνατον λόγος νὰ παραστήσῃ· δύο πηγαὶ ἀείρρυτοι ἔγιναν οἱ δύο ὀφθαλμοί του· πάντες δὲ ἐθαύμαζον τοῦ νέου ἐκείνου τὴν θείαν ὄντως ἀλλοίωσιν· οὗτοι δὲ οἱ ἀγῶνες καὶ τὰ θελληματικὰ μαρτύρια, ὅπου καθ' ἑκάστην ἐδοκίμαζεν ὁ καὶ πρὸ τοῦ μαρτυρίου Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ, συντόμως καὶ εἰς βραχύτατον καιρὸν ἀποκατέστησαν αὐτὸν νὰ δείξῃ τὴν κλῆσιν τῇ πράξει φερώνυμον· νὰ ἀφαιρέσῃ, δηλαδή, κάθε γήϊνον καὶ θνητὸν φρόνημα ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ νὰ μιμηθῇ τὸ πάθος τοῦ Ἐσταυρωμένου γλυκυτάτου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεοῦ ὅσον τάχιστα.

Δὲν ηὐχαριστήθη δὲ ὁ νέος οὗτος ἀσκητὴς Νεκτάριος μέχρι τούτου, μὲ μόνους τοὺς ἀγῶνας τῆς ἀσκήσεως, καθὼς τοὺς ἠκούσατε· ἀλλ' ἀφοῦ ἔπιεν ἅπαξ τὸ θεῖον νέκταρ ἐκ τῶν πηγῶν τοῦ σωτηρίου νάματος, ἐνθουσιῶν εἰς τὸ ἐξῆς πλέον, ἔκλαιε καὶ ἐδέετο: ***«Βασιλεῦ δίκαιε, οἰκτίρμον καὶ πολυέλεε! σπλαγχνίσθητί με τὸν ἀχρεῖον δοῦλόν σου· πλάσμα σου εἶμαι· κληρονομία σου εἶναι ἡ***

ψυχή μου. Ἐνίσχυσον καὶ ἐνδυνάμωσον τοῦτο τὸ ἐξ ἀγνοίας μου μολυνθὲν σῶμά μου, νὰ καθαρισθῇ μὲ τήν χύσιν τῶν αἱμάτων μου καὶ καθὼς σὲ ἠρνήθην ἀνοήτως, οὕτω πάλιν ἀξίωσόν με νὰ σὲ κηρύξω λαμπρῶς Θεὸν ἀληθέστατον ἐνώπιον τῶν ἀθέων ἀγαρηνῶν, Χριστέ μου γλυκύτατε, διὰ προστασίας τῆς Παναχράντου σου Μητρός, τῆς μόνης ἐλπίδος μου». Οὕτως ἐδέετο καθ' ἑκάστην ὥραν μὲ θερμότατα καὶ ἄφθονα δάκρυα. Ἐφάνη δὲ ἡ μεγάλη κατάνυξις καὶ συντριβὴ τῆς καρδίας του, ὅτι ἔγινε μὲ τὴν συνέχειαν τοῦ ὀλίγου καιροῦ τῆς ἀσκήσεώς του ὡς μία φλόγα ἄσβεστος, ἥτις κατέκαιε τὴν ψυχήν του, βιάζουσα αὐτὸν νὰ τρέξῃ ὅσον τάχιστα, ὡς διψῶσα ἔλαφος εἰς τὰς πηγὰς τῶν μαρτυρικῶν ὑδάτων· ἐφανέρωσε δὲ εἰς τὸν ὁσιώτατον Χατζῆ Στέφανον τὸν ὑπερζέοντα πόθον του. Ὁ δὲ εὐλογημένος οὗτος ἀνὴρ τὸν ἐμποδίζει ἀποβλέπων εἰς τὴν τρυφερὰν ἡλικίαν του, ἀλλ' ὁ θεῖος νέος δὲν καταπείθεται καὶ λέγει· ***«Εἶναι ἀδύνατον, Γέροντα, νὰ ἐμποδισθῶ. Φλογίζεται ἡ καρδία μου καὶ σπεύδω νὰ χύσω τὸ αἷμά μου, μὲ ὅσα εἶναι δυνατὸν διάφορα κολαστήρια, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ γλυκυτάτου μου Δεσπότου, Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ, τὸν ὁποῖον ἠρνήθην ὁ ταλαίπωρος».***

Τὸν παραλαμβάνει τότε ὁ χριστομίμητος Στέφανος, τὸν πηγαίνει εἰς διαφόρους πνευματικούς, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνοι ὁμοίως τὸν ἐμποδίζουν προβάλλοντες μυρία ὅσα, φοβούμενοι οἱ ἱερώτατοι ἄνδρες

τὸ ἄδηλον τῆς τοῦ μαρτυρίου ἐκβάσεως διὰ τὴν νεότητά του· τοὺς ἀποκρίνεται δὲ ὁ καλὸς ἀθλητής· *«Εἶναι ἀδύνατον, θειότατοι καὶ σεβασμιώτατοί μου πνευματικοί, νὰ ἐμποδισθῶ, ἔχων ἐνδυναμοῦσάν με τὴν δύναμιν τοῦ γλυκυτάτου μου Ἰησοῦ καὶ Θεοῦ, ἔχων ἐνισχύουσάν με τὴν ἄμαχον προστασίαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου· ἐγὼ θέλω ἀρχίσει, ἡ δὲ θεία δύναμις ἐκείνων θέλει τελειώσει τὸν ἀμετάθετον πόθον μου· ἐλπίζω εἰς τὴν εὐσπλαγχνίαν αὐτῶν καὶ τοῦ γλυκυτάτου Υἱοῦ, ὡς καὶ τῆς γλυκυτάτης Μητρός, νὰ μὴ μὲ ἐγκαταλίπωσιν ἀβοήθητον».* Οἱ ἅγιοι πνευματικοὶ τότε ἀκούοντες τοιαῦτα λόγια μὲ τοιοῦτον ἔνθερμον ζῆλον, ἕκαστος ηὔχετο αὐτῷ ἐκ ψυχῆς ἐπευλογῶν αὐτὸν πατρικῶς, δεόμενοι τοῦ Ἁγίου Θεοῦ νὰ τὸν στηρίξῃ καὶ νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ μαρτυρίου μέχρι τῆς τελείας ἀθλήσεως, διὰ νὰ ἀξιωθῇ καὶ τῶν οὐρανίων καὶ μαρτυρικῶν στεφάνων. Ἐφοδιασθεὶς λοιπὸν μὲ τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῶν τε ἁγιωτάτων ἐκείνων πνευματικῶν καὶ τῶν λοιπῶν ὁσιωτάτων πατέρων, μὲ τὰς ἐγκαρδίους δεήσεις των πρὸς τὸν Ἅγιον Θεόν, ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ ἀπέλθῃ διὰ τὸ μαρτύριον. Ὁ δὲ φιλομάρτυς καὶ ὁσιώτατος Στέφανος, λέγει πρὸς τὸν ἀθλητὴν τοῦ Χριστοῦ Νεκτάριον· *«Ἀδελφέ! τὴν ψυχήν μου ὑπὲρ σοῦ θύσω· κἂν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθανεῖν, οὐ μὴ σὲ ἀπαρνήσομαι».*

Εὐθὺς λοιπὸν κινοῦν ἀμφότεροι λαβόντες τὰς εὐχὰς τοῦ ὁσιωτάτου Γέροντος καὶ τῶν λοιπῶν

συνασκουμένων Πατέρων, δεόμενοι ἐξ ὅλης ψυχῆς, ἵνα κατευθύνῃ Κύριος ὁ Θεὸς τὰ διαβήματα αὐτῶν εἰς ὁδὸν σωτηρίας μέχρι τέλους. Ἀπεχωρίσθησαν λοιπὸν ἀμφότεροι μετὰ δακρύων ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Συνοδείαν των μηδὲν προτιμήσας ὁ χριστομίμητος καὶ πολλῶν ἐπαίνων ἄξιος αὐτὸς Χατζῆ Στέφανος ἐκ πάντων ὧν εἶχεν ὑπὲρ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ Νεκταρίου μηδὲ εἰς νοῦν βαλλόμενος τὸν προκείμενον εἰς αὐτοὺς ἀγῶνα· ἀλλὰ τὰ πάντα παριδὼν καὶ σκύβαλα λογισάμενος ἠκολούθει ὁ φιλομάρτυς τὸν Μάρτυρα καὶ οὕτως ὑπῆγον εἰς διαφόρους ὀθωμανικοὺς τόπους, ἔτι δὲ καὶ αὐτὴν τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπὶ Πατριαρχίας τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄. Πόσους δὲ πειρασμοὺς καὶ οἷα δεινὰ οἱ τρισόλβιοι ἐδοκίμασαν εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκφράσωμεν διὰ λόγων. Εἰς ὅσα μέρη τῶν ἀγαρηνῶν ἐπῆγαν, ὁ μὲν μὲ σκοπὸν διὰ νὰ μαρτυρήσῃ κατὰ τὸν πόθον του, ὁ δὲ διὰ νὰ στέκῃ πρὸς παρηγορίαν του καὶ νὰ τὸν ἐπιστηρίζῃ μὲ τὰ πρόσφορα καὶ χρειώδη τῆς ἁγιωτάτης ἡμῶν Πίστεως, δὲν ἦτο εὐδοκία τοῦ Ἁγίου Θεοῦ.

Ἦτο δὲ ἀποφασισμένον καὶ προωρισμένον ἐκ θείας προνοίας, διὰ νὰ δοκιμάσουν πολλὰς θλίψεις, στενοχωρίας, ὕβρεις, διωγμοὺς καὶ φυλακὰς διὰ νὰ φανοῦν τέλειοι Μάρτυρες, ὁ μὲν θεῖος Νεκτάριος ἐνεργείᾳ καὶ πράξει, ὁ δὲ Ὅσιώτατος Στέφανος τῇ κατὰ Θεὸν γνώμῃ καὶ προαιρέσει,

ἐνθυμούμενοι πάντοτε ὅτι οὐδεὶς στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ· ὕστερον δὲ ἀπὸ ὅλα αὐτὰ ἐπῆγαν καὶ εἰς τὴν πατρίδα των. Πάλιν δὲ ὁμοίως, ἀλλὰ καὶ πολὺ περισσότερον, ἔστησεν ὁ πονηρὸς δαίμων ὅλας τὰς παγίδας του κατ' αὐτῶν· ἀλλ' ἐκεῖ καὶ κατησχύνθη τελείως καὶ ὅλαι του αἱ δυνάμεις ὡς βέλη νηπίων ἐφάνησαν. Πρῶτον διήγειρεν ὁ παγκάκιστος κατὰ τῶν μακαρίων ἀνδρῶν ὅλους, συγγενεῖς, φίλους, γνωρίμους, μικρούς, μεγάλους, ἄνδρας, γυναῖκας, ὡς θηρία ἀνήμερα νὰ τοὺς καταφάγουν, τοὺς ἀπέβαλον τέλος πάντων, κακὴν κακῶς ἀπ' ἐκεῖ, διὰ νὰ πληρωθοῦν εἰς αὐτοὺς τὰ τῶν Ἀποστόλων παθήματα, *«διωκόμενοι, θλιβόμενοι, κακουχούμενοι»* καὶ τὰ λοιπά.

Ὅθεν, ἐπειδὴ δὲν ὑπῆρξε τρόπος νὰ εὑρίσκωνται ὁμοῦ καὶ οἱ δύο, ἔγινεν ἀπόφασις τοῦ Ἁγίου Θεοῦ νὰ λάβουν τέλος οἱ ἀγῶνές των· καὶ ὁ Μάρτυς, ἐκεῖ ὅπου ἠρνήθη οὐ κατ' ἐπίγνωσιν, ἐκεῖ καὶ λαμπρῶς νὰ κηρύξῃ καὶ νὰ ὁμολογήσῃ τὸ σωτήριον ὄνομα τοῦ γλυκυτάτου Χριστοῦ· ὁ δὲ φιλομάρτυς νὰ σταθῇ εἰς ἄλλο μέρος, μέχρι τῆς πεποθημένης εὐτυχεστάτης ἐκβάσεως τοῦ μαρτυρίου, ἵνα κομίσηται ἐκ Θεοῦ καὶ τέλειον τὸν μισθὸν τῶν βασάνων του καὶ τὴν ἀπόλαυσιν τῆς σοροῦ τῶν λειψάνων τοῦ Μάρτυρος Νεκταρίου του. Ὁ μὲν λοιπὸν Στέφανος ἐπῆγεν εἰς τὴν Σμύρνην μὲ τὴν γνώμην τοῦ Μάρτυρος, ὄχι κενῶς καὶ εἰς μάτην, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνεργῇ ἀπ' ἐκεῖ

παντοιοτρόπως τὰ τελεσιουργικά, ὅσα χρειώδη, πρὸς σωτηρίαν τῆς λαμπρᾶς ἡμῶν πίστεως· ὁ δὲ Μάρτυς ἔμεινεν εἰς τὴν πατρίδα του, ἧς οὐδὲν γλυκύτερον, κατὰ τὸν εἰπόντα, νὰ τὴν ἁγιάσῃ καὶ νὰ τὴν λαμπρύνῃ μὲ τὸν τέλειον σωματικὸν ἀποχωρισμὸν τῆς ἱερᾶς του ἀθλήσεως. Καὶ ἀκούσατε! Διὰ νὰ ἡσυχάσῃ τοὺς συμπατριώτας του καὶ νὰ παύσῃ τὸν φόβον τὸν μέγαν ὅπου ἔλαβον διὰ τοὺς ἀγαρηνούς, παρουσιάσθη εἰς τοὺς τούρκους ἐν σχήματι ὀθωμανικῷ, ζῶν μετ' αὐτῶν μέχρι τοῦ μπαϊραμίου των, πλὴν σύννους ἀείποτε καὶ σκυθρωπός. Ἐλθούσης δὲ τῆς παμμιάρου ταύτης ἑορτῆς των καὶ αὐτὸς συνεορτάζων ἐφαίνετο τρόπον τινά, διὰ νὰ ἀποβάλῃ πᾶσαν ὑποψίαν ἀπὸ αὐτοὺς ὅτι εἶχε ποτὲ συναναστραφὴν μετὰ τῶν Χριστιανῶν ἢ παρεκινήθη ὅλως ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο.

Μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τῆς μιαρᾶς ἑορτῆς τοῦ μπαϊραμίου, ἡμέρα Σαββάτῳ, κατὰ τὰς τρεῖς τοῦ Ἰουλίου μηνός, προσευχόμενος ὁλονυκτίως ἐν κατανύξει καὶ συντριβῇ καρδίας μετὰ θερμοτάτων δακρύων, ἐνδυναμωθεὶς ὑπὸ τοῦ θείου τούτου ὅπλου τῆς προσευχῆς, παρουσιάσθη εἰς τὸν κριτήν· χαιρετήσας δὲ αὐτὸν τουρκιστί, ὡς σύνηθες, εἶπεν εἰς αὐτὸν μὲ θάρρος μέγα· *«Ἐφέντη, ἐγὼ ἐγεννήθην καὶ ἤμην Χριστιανός, Νικόλαος ὀνομαζόμενος· μικρὸς δὲ τὴν ἡλικίαν καὶ ἀνόητος ὤν, ἐπλανήθην ὑπό τινος τῶν ἐνταῦθα Χουσεΐν ἀγᾶ, ὅστις ὑποσχεθεὶς*

εἰς ἐμὲ πολλὰ πράγματα, ὑποστακτικά, πλούτη χρημάτων, ἱμάτια λαμπρὰ καὶ ἅρματα καλά, μὲ ἠπάτησεν ὡς παιδὶ ἀνόητον καὶ ἠρνήθην, φεῦ! τὸν γλυκύτατόν μου Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν ἀληθινὸν Θεὸν καὶ ἔγινα τοῦρκος. Ἀφοῦ ἦλθον εἰς ἡλικίαν μεγαλυτέραν καὶ τὸν ἐγνώρισα ψεύστην εἰς τὰς ὑποσχέσεις του, ἀνεχώρησα ἀπὸ αὐτὸν καὶ ἀπὸ τὸν τόπον τοῦτον καὶ διέτριβον μέχρι τοῦδε εἰς Κεζάερλι (τοῦτο δὲ εἶπε διὰ νὰ μὴ φανερωθῇ ποῦ διέτριβε)· τώρα δέ, ὅπου ἔφθασα εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν ὅπου μὲ βλέπεις, συλλογιζόμενος τὸ μέγα κακὸν ὅπου ἔπαθον, νὰ ἀρνηθῶ τὴν ἀμώμητον καὶ λαμπρὰν πίστιν τῶν Χριστιανῶν ἀπὸ τὴν ἀνοησίαν μου καὶ νὰ δεχθῶ τὴν βρωμεράν σας πίστιν, ἰδοὺ ἀπὸ τὴν ὥραν ταύτην παραιτοῦμαι αὐτῆς καὶ σᾶς τὴν ἐπιστρέφω». Ἐν τῷ ἅμα δὲ ἔρριψε χαμαὶ τὸ σαρίκι καὶ τὸ φέσι λέγων· ***«Λάβετε τὰ σημεῖα τῆς πίστεώς σας, ἐγὼ Χριστιανὸς ἐγεννήθην, Νικόλαος καὶ Χριστιανὸς θέλω νὰ ἀποθάνω διὰ μαρτυρίου, διὰ νὰ πλύνω τὸν μολυσμόν, τὸν ὁποῖον ἔλαβον, μὲ τὴν χύσιν τῶν αἱμάτων μου».***

Ταῦτα ἀκούσας ὁ κριτὴς ἀπὸ ἕνα τοιοῦτον νέον μὲ τοσαύτην ἀφοβίαν ἐξέστη καὶ ἠλλοιώθη τὴν ὄψιν· πλὴν βλέπων τὴν νεότητά του, τὴν ὡραιότητα καὶ ἐλευθερίαν του, ἤλπιζε μὲ κολακείας νὰ τὸν καταπείσῃ. Ἀφοῦ ὅμως εἶδεν ὅτι δὲν καταπείθεται, ἐκράτησε τὸν θυμόν του καὶ τοῦ λέγει μὲ ἡμερότητα· *«Σὲ βλέπω, παιδί μου, πολὺ*

νέον καὶ σὲ στοχάζομαι ἀσυλλόγιστον καὶ ὅτι ἐφ' ἑαυτοῦ σου δὲν τὰ λέγεις αὐτά· λοιπὸν ὕπαγε νὰ συλλογισθῇς καλῶς, ἐπειδὴ ἡ τοιαύτη σου παρρησία καὶ αὐτὰ ὅπου λέγεις μὲ τόσην ἐλευθερίαν καὶ ἀφοβίαν ἔχουν καὶ βασάνους φοβεράς, τὰς ὁποίας δὲν θὰ δυνηθῇς νὰ ὑποφέρῃς, μόνον ἔλα εἰς τὸν ἑαυτόν σου». Ὁ Ἅγιος ἀπεκρίθη· *«Ἐγὼ καλῶς ἐσυλλογίσθην προηγουμένως καὶ ἔβαλον πρὸ ὀφθαλμῶν μου ὅλας τὰς βασάνους ποὺ δύνασθε νὰ μοῦ κάμετε καὶ οὕτως ἦλθον νὰ κηρύξω τὸν γλυκύτατόν μου Χριστὸν Θεὸν ἀληθέστατον παρρησία εἰς ὅλους σας καὶ νὰ λάβω μυρία βάσανα διὰ τὴν ἀγάπην του».* Ὁ κριτὴς πάλιν τοῦ εἶπε χωρὶς ὀργήν· *«Φύγε καὶ πήγαινε νὰ συλλογισθῇς».* Ὁ Ἅγιος τότε ἀνεχώρησε καὶ εὑρὼν τόπον ἥσυχον καὶ ἀπόκρυφον καὶ διανυκτερεύσας προσηύχετο ἕως τὸ πρωΐ.

Τὴν τρίτην ὥραν τῆς Κυριακῆς παρουσιάσθη πάλιν εἰς τὸν κριτὴν καὶ τοῦ λέγει· *«Ἰδού, ἐφέντη· ἦλθον διὰ νὰ σοῦ εἰπῶ ὅτι ἐσυλλογίσθην κατὰ τὴν προσταγήν σου καλῶς καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἠπατήθην ὡς ἀνόητον παιδί, καθὼς καὶ χθὲς σοὶ τὸ εἶπον· τώρα δὲ μὲ τὴν αὔξησιν τῆς ἡλικίας μου, ὅπου ἦλθεν εἰς τὸν νοῦν μου ἐκεῖνο ὅπου ἔκαμα, κλαίω τὴν ἁμαρτίαν μου καὶ καταπατῶ τὴν μιαράν σας πίστιν ὡς ψευδῆ καὶ πεπλανημένην».* Ταῦτα ἀφόβως λέγοντος τοῦ Μάρτυρος ἐπλήσθη θυμοῦ μεγάλου ὁ κριτὴς καὶ ὑβρίσας ἀθέως αὐτὸν ἀπέστειλε δεδεμένον

εἰς τὸν ἡγεμόνα τοῦ τόπου· ἀλλ' ἐπειδὴ αὐτὸς κατὰ σύμπτωσιν ἔλειπεν εἰς τὸ Μελεμένι, ἔφερον τὸν Ἅγιον οἱ ὑπηρέται εἰς τὸν Μπουλούκμπασην τοῦ ἡγεμόνος, ὅστις ἰδὼν αὐτὸν οὕτω σεμνοπρόσωπον, ὡραιότατον καὶ ἀκμάζοντα τὴν ἡλικίαν, ἐθαύμασε καὶ ἤρχισε μὲ πραότητα νὰ τὸν ἐρωτᾷ, τίς εἶναι καὶ διατὶ τὸν ἔφεραν μὲ τέτοιον τρόπον ἔμπροσθέν του. Ὁ Ἅγιος εἶπεν εἰς αὐτὸν τὰ ὅμοια· ὁ δὲ μιαρὸς ἐκεῖνος, μολονότι ἐθύμωσε, δὲν ἔκρινεν εὔλογον νὰ ἀποφασίσουν τὶ κατ' αὐτοῦ ἀπόντος τοῦ ἡγεμόνος. Ὅθεν ἔβαλεν αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἀσφαλίσας τοὺς πόδας του εἰς τὴν λεγομένην ποδοκάκην, ἐκρέμασαν δὲ καὶ ἅλυσον εἰς τὸν μακάριον λαιμόν του. Τότε ὁ τρισμακάριστος Μάρτυς ἐπλήσθη πάσης χαρᾶς, ὅτι τὸν ἐνεθυμήθη ὁ κηρυττόμενος ὑπ' αὐτοῦ γλυκύτατος Χριστός.

Οὕτως εὑρίσκετο ὁ Μάρτυς εἰς τὴν φυλακὴν πέντε ἡμερονύκτια δεόμενος μὲ θερμότατα δάκρυα νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Ἱκετεύων δὲ τὴν Βασίλισσαν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς ἔλεγεν· *« Ἰδοὺ προσέρχομαι ζεούσῃ ψυχῇ, Κυρία καὶ γλυκυτάτη μου Δέσποινα, μὴ τολμῶν νὰ προσέλθω εἰς τὸν Υἱόν Σου μετὰ παρρησίας διὰ τὰς ἀπείρους μου ἁμαρτίας· πρόφθασον, ἀντιλαβοῦ μου! μὴ βδελύξῃ με, μὴ παραβλέψῃς με τὸν μεγίσταις ὀδύναις ἐξεταζόμενον, ἀλλ' ἐνίσχυσόν με καὶ καταπράϋνον τὸν κλύδωνα τῶν πονηρῶν μου λογισμῶν·*

ἐπάναψον τὸν πρὸς τὸν Υἱὸν Σου καὶ Θεόν μου πόθον καὶ φόβον μέχρι τελευταίας μου ἀναπνοῆς, ἵνα μὴ καταφλεχθῶ ὁ τάλας τῷ ἀσβέστῳ καὶ αἰωνίῳ πυρί». Ταύτας καὶ ἄλλας πολλὰς εὐχὰς λέγων ἔμεινε τρία ἡμερονύκτια παντελῶς ἄσιτος καὶ χωρὶς ὕδωρ. Συγχρόνως ἐδίδασκε καί τινας τῶν Χριστιανῶν, φυλακισμένους διὰ αἰτίας τινάς, συμβουλεύων αὐτοὺς ὅσα συνετέλουν εἰς ψυχικὴν σωτηρίαν των, προλέγων εἰς αὐτοὺς καὶ τὰ μέλλοντα νὰ συμβοῦν εἰς αὐτόν. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ τῶν ἡμερῶν τούτων ἤρχοντο εἰς τὴν φυλακὴν κατὰ σειρὰν καὶ ὅλοι οἱ προύχοντες καὶ πλούσιοι τῶν ἀγαρηνῶν ὑποσχόμενοι εἰς αὐτὸν πλούτη, ἀμπέλους, ἐργαστήρια, γάμους καὶ ὅσα ἄλλα δύνανται νὰ ἐφελκύσουν καὶ νὰ ἀπατήσουν μίαν τοιαύτην νεότητα· ἀλλ' ὁ γενναῖος τοῦ Χριστοῦ Μάρτυς πάντας ἀπέστελλεν ἀπράκτους καὶ κατησχυμμένους διὰ τῶν γενναίων του ἀποκρίσεων λέγων εἰς αὐτούς· *«Πάντα θεωρῶ σκύβαλα, ἀλλὰ καὶ ὁ κόσμος ὅλος δὲν μὲ ἐνδιαφέρει, μόνον δὲ τὸ κοσμοσωτήριον πάθος τοῦ Χριστοῦ μου ἐπιποθῶ».*

Ταῦτα λέγων ὁ Μάρτυς ἐξέπληξε ἅπαντας· παρελθουσῶν δὲ τῶν πέντε ἡμερῶν, ἔφθασε καὶ ὁ ἡγεμών, ἡμέρα Παρασκευή, ὡς λέων ὀρυόμενος κατὰ τοῦ Μάρτυρος, ἐπειδὴ ἔμαθε τὰ κατ' αὐτὸν ἅπαντα. Εὐθὺς λοιπὸν ἐπρόσταξε καὶ ἔφεραν τὸν Ἅγιον ἔμπροσθέν του· καὶ κατὰ πρῶτον μὲν τὸν ἠρώτησε μετὰ πραότητος καὶ γελαστοῦ

προσώπου· *«Σὺ εἶσαι ἐκεῖνος ὅπου ἔχουν εἰς τὴν φυλακήν, διότι εἶχες δεχθῆ τὴν πίστιν μας καὶ τώρα τὴν ἀρνεῖσαι;».* Ἀπεκρίθη ὁ μάρτυς· *«Ναί, ἐγὼ εἶμαι».* Λέγει πάλιν ὁ ἡγεμών· *«Ποῖος ἀπὸ τοὺς γκιαούρηδες σοῦ εἶπεν ὅτι θέλεις γίνει Ἅγιος μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον;».* Ἀπεκρίθη ὁ Ἅγιος· *«Ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ μου, ἥτις εἶναι ἄπειρος, θέλει μὲ ἐλεήσει καὶ καθαρίσει ἀπὸ τὸν ῥύπον, τὸν ὁποῖον ἔλαβον ἀπὸ τὴν σφραγῖδα τῆς μιαρᾶς σας πίστεως, καὶ θέλει λαμπρύνει τὴν ψυχήν μου μὲ τὴν χύσιν τῶν αἱμάτων μου».* Τοῦ εἶπεν ὁ ἡγεμών· *«Εἰς ἐσένα, μουρτάτη, κατέβη ὁ Θεὸς νὰ τὰ βεβαιώσῃ αὐτά;».* Λέγει ὁ μάρτυς· *«Ναί, εἰς ἐμέ».*

Βλέπων ὁ ἡγεμὼν τὴν παρρησιαστικὴν τόλμην τοῦ Ἁγίου, πάλιν μὲ κολακείας τοῦ λέγει· *«Ἐλθέ, παιδί μου, εἰς τὸν ἑαυτόν σου! λυπήσου τὴν νεότητά σου, τὴν ὡραιότητά σου! κράτει τὴν πίστιν μας καὶ ἐγὼ θὰ σὲ κάμω ὑπάλληλόν μου, θὰ σοῦ χαρίσω μεγάλα ἀγαθὰ καὶ θὰ σὲ τιμήσω περισσότερον ἀπὸ ὅλους· εἰδεμὴ θέλω σὲ βασανίσει ἀσπλάγχνως καὶ θὰ σὲ θανατώσω ἀνηλεῶς».* Εἶπεν ὁ Μάρτυς· ***«Τὰ ἀγαθά σου καὶ αἱ τιμαί σου μαζὶ καὶ μὲ τὴν θρησκείαν σου ἂς ὑπάγουν εἰς ἀπώλειαν· ἐγὼ δὲ τὴν χριστιανικήν μου πίστιν κρατῶ, τὸ δὲ γλυκύτατον ὄνομα τοῦ Χριστοῦ μου κηρύττω καὶ μεγαλύνω διὰ παντὸς προσκυνῶν Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, ἐπικαλοῦμαι δὲ τὴν Κυρίαν μου Θεοτόκον πάντο-***

τε εἰς βοήθειάν μου· τὰς δὲ βασάνους καὶ τὰ μαρτύρια, ἅτινα θέλεις μοῦ κάνει καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον, δὲ τὰ φοβοῦμαι τελείως, ἀλλὰ ἐπιθυμῶ νὰ τελειώσω ὅσον τάχιστα». Ταῦτα ἀκούσας ὁ ἡγεμὼν κατησχύνθη καὶ ἔμεινε συλλογισμένος· ὅθεν μὴ γνωρίζων τί νὰ πράξῃ, ἐπρόσταξε νὰ τὸν ῥίψουν πάλιν εἰς τὴν φυλακὴν μὲ ἁλύσεις καὶ εἰς τὴν ποδοκάκην, σκληρότερον ἀπὸ τὴν πρώτην φοράν. Ὁ δὲ μακάριος ἔχαιρε καὶ ἠγαλλιᾶτο λέγων· ***Κύριος βοηθός μου καὶ οὐ φοβηθήσομαι, τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος»;***

Ταῦτα ἐρευνῶν καὶ ὁ φιλομάρτυς ὁσιώτατος Στέφανος καὶ μανθάνων ὑπερεφαιδρύνετο· καὶ ἤλπιζεν ὅτι, καθὼς ἦτο ἡ ἀρχή, τοιουτοτρόπως θὰ ἦτο καὶ τὸ τέλος μακάριον καὶ δὲν ἔπαυε νὰ διενεργῇ ἀπ' ἐκεῖ τὰ πρὸς σωτηρίαν τοῦ Μάρτυρος. Οἱ δὲ Χριστιανοὶ ἀκούοντες καὶ βλέποντες τὰ τοῦ Ἁγίου τρόπαια μετεβλήθησαν εἰς ἡμερότητα καὶ εὐλάβειαν, παρακαλοῦντες τὸν Ἅγιον Θεὸν νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ μέχρι τέλους· κατ' ἐκείνην δὲ τὴν νύκτα τῆς Παρασκευῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξημέρωνε Σάββατον, ἐζήτησεν ὁ μακάριος διὰ μέσου τινῶν Χριστιανῶν τὴν διὰ προσευχῆς βοήθειαν τῶν ἱερέων καὶ τὴν θείαν Κοινωνίαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Ὅθεν τινὲς τῶν ἱερέων καὶ λαϊκῶν ἀναθαρρήσαντες ἀπέστειλαν εἰς αὐτὸν τῷ Σαββάτῳ πρωΐ τὴν ἱερὰν μετάδοσιν, τὴν ὁποίαν λαβὼν εἰς χεῖρας καὶ προσευχηθεὶς ἱκανῶς μετέλαβε μετὰ κατανύξεως καὶ δακρύων

πολλῶν. Τοιουτοτρόπως ἐνδυναμωθεὶς ὑπὸ τοῦ θείου καὶ ἀκαταμαχήτου τούτου ὅπλου τῆς θείας Μεταλήψεως περιέμενε τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν ὥρᾳ τῇ ὥρᾳ· πλὴν ἐπέρασε καὶ ἐκείνη ἡ ἡμέρα τοῦ Σαββάτου, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν παρέλειψεν ὁ ἡγεμὼν νὰ ἐρωτᾶ αὐτὸν ἀμέσως καὶ ἐμμέσως πολλὰς φορὰς καὶ νὰ ἀγωνίζεται μεγάλως μήπως καὶ ἀπατήσῃ αὐτὸν μὲ τὰς κολακείας του, ἀλλὰ εἰς μάτην ἐκοπίαζεν ὁ παράνομος. Τὸ ἑσπέρας λοιπὸν τοῦ εἶπεν ὅτι «αὔριον ποὺ εἶναι ἡ Κυριακή σας θὰ σὲ ἀποκεφαλίσω ἀνηλεῶς καὶ θὰ σὲ κατακαύσω τόσον, ὥστε ἡ κόνις σου νὰ μὴν φανῇ». Ὁ μάρτυς ἀπεκρίθη· *«Σοῦ εἶπα ὅτι ὅσας βασάνους καὶ ἂν ἐπινοήσῃς νὰ μοῦ κάμῃς, τὰς δέχομαι μετὰ πάσης χαρᾶς διὰ τὴν ἀγάπην τοῦ γλυκυτάτου μου Ἰησοῦ Χριστοῦ».*

Τότε ὁ βάρβαρος ἡγεμὼν ἀπελπισθεὶς ἐπρόσταξε τοὺς δημίους νὰ τὸν βασανίσουν ἀνηλεῶς, οἵτινες καὶ τὸν ἐβασάνισαν διαφόρως, καθὼς διηγοῦντο τρεῖς εὐλαβεῖς Χριστιανοί, οἵτινες χάριν περιεργείας δὲν ἔλειψαν ἀπὸ τὴν ἁγίαν ταύτην θεωρίαν τελείως, καθ' ὅσον ἠδυνήθησαν, ἐπειδὴ τοὺς εἶχε παραγγείλει ὁ Ὅσιος Χατζῆ Στέφανος. Τὰ δὲ βάσανα ἦσαν ξυλισμοί, χάλκινοι δίσκοι πεπυρωμένοι εἰς τὴν κεφαλὴν καὶ ἄλλα τινά, ἕως ὅτου ἔμεινεν ὁ Ἅγιος ἡμιθανής. Ἔπειτα τὸν ἔρριψαν πάλιν ὡς νεκρὸν εἰς τὴν φυλακήν· ἀλλ' ἡ θεία δύναμις ἐπρόφθασε καὶ εἰς καταισχύνην τῶν ἀθέων ἀγαρηνῶν, εἰς στηριγμὸν δὲ τῆς σωτηρίας

τῶν Ὀρθοδόξων, ἐφάνη ὁ μάρτυς ὑγιὴς καὶ ὡραῖος ὡς πρότερον, ψάλλων: *«Ἐξομολογήσομαί σοι, Κύριε, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου, διηγήσομαι πάντα τὰ θαυμάσιά σου· εὐφρανθήσομαι καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐν σοί... σῶσον τὸν δοῦλόν σου ὁ Θεός μου, τὸν ἐλπίζοντα ἐπὶ σέ... τὸ ἔλεός σου μέγα ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐρρύσω τὴν ψυχήν μου ἐξ ἅδου κατωτάτου... ὁ Θεὸς παράνομοι ἐπανέστησαν ἐπ' ἐμέ... Σύ, Κύριε, ὁ Θεός μου, οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος· ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμέ... Ἰδέτωσαν οἱ μισοῦντές με καὶ αἰσχυνθήτωσαν».* Τούτους καὶ ἄλλους ψαλμοὺς καὶ εὐχὰς λέγων δὲν ἔπαυσεν ἀγαλλόμενος ἕως τῆς τρίτης ὥρας τῆς λαμπρᾶς καὶ ἀξιομνημονεύτου ἐκείνης Κυριακῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἑωρτάζετο καὶ ἡ μνήμη τῆς Ἁγίας ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Εὐφημίας τῇ ἑνδεκάτῃ τοῦ Ἰουλίου.

Τότε συνήχθησαν πάντες οἱ προύχοντες τῶν ὀθωμανῶν καὶ εἶπον εἰς τὸν ἡγεμόνα· *«Ἐφέντη! δὲν συμφέρει πλέον νὰ ζῇ αὐτὸς ὁ νέος, ὅστις ἐφάνη ἀπειθὴς καὶ καταισχύνεται ἡ θρησκεία μας μὲ τὸ πολὺ πεῖσμά του».* Τότε ὁ ἡγεμὼν τὸν παρέδωκεν εἰς αὐτούς, νὰ τὸν ὑπάγουν εἰς τὸν κριτὴν διὰ νὰ γράψῃ τὴν κατ' αὐτοῦ ἀπόφασιν. Ἐξάγουν τότε αὐτὸν ἐκ τοῦ ἡγεμόνος γυμνόν, ἀνυπόδητον, ἀσκεπῆ καὶ ἡμίγυμνον. Αὐτὸς δὲ ὑπερχαρὴς ὅλος καὶ ὑπέρλαμπρος, ὡς ἄλλος Ἄγγελος ἐφαίνετο ὁ τρισόλβιος. Φθάσας δὲ εἰς τὸν κριτὴν καὶ ἐρωτηθείς, αὐτὸς εἶπε μεγαλοφώνως τό *«Πιστεύω»*

ὁλόκληρον παρρησία παντὸς τοῦ πλήθους τῶν ἀγαρηνῶν, χωρὶς νὰ δειλιάσῃ ποσῶς. Τότε ἐβάφη κάλαμος ἀποφάσεως κεφαλικῆς τιμωρίας.

Ὅθεν ἔσυραν οἱ δήμιοι τὸν μακάριον, ὡς ἄγρια θηρία, καὶ ἔδερον αὐτὸν ἀσπλάγχνως, ἀλλ' ἐκεῖνος ἔτρεχεν ὡς ὑπόπτερος ἀπὸ τὴν χαράν, ὅτι ἔφθασεν ἡ ὥρα τοῦ πεποθημένου τέλους του, ἕως εἰς τὸ λεγόμενον Μέλκατζα παζάρι, τόπον τῆς καταδίκης. Ἐκεῖ δὲ ἡτοιμάζετο ἕνας ἄραψ δήμιος διὰ νὰ τὸν ἀποκεφαλίσῃ. Τότε μόνος ὁ Χριστομάρτυς ἐγονάτισε μὲ φαιδρὸν πρόσωπον, ἀλλ' ὁ βάρβαρος, διὰ νὰ τὸν ἐκφοβίσῃ, ἐμετατόπισεν αὐτὸν τρεῖς φοράς· ὁ δὲ Ἅγιος μηδὲν δειλιάσας μετεσηκώνετο καὶ ἐγονάτιζεν, ἕως ὅτου τὸν ἐκτύπησεν ὁ ἄραψ μὲ τὴν μάχαιραν δι' ὅλων του τῶν δυνάμεων, ἀλλὰ μόλις δύο δάκτυλα ἐκόπη ὁ μακάριος λαιμός του. Ὁ δὲ θηριόγνωμος ἐκεῖνος ἔμεινεν ἡμίξηρος, ὡσεὶ νεκρός, μὴ δυνηθεὶς νὰ δευτερώσῃ, εἰς τὸν ὁποῖον εἶπεν ὁ Ἅγιος τουρκιστί· *«Τὶ στέκεις; δὲν κτυπᾶς;»*. Ὅθεν ἄλλος δήμιος, σκληρότερος τοῦ ἄραβος καὶ ὠμότερος, ἔρριψε τὸν Ἅγιον πρηνῆ καὶ ἔκοψε τὴν ἁγίαν του κεφαλήν. Οὕτως ἐτελειώθη λαμπρῶς μετὰ θριάμβου καὶ ἡρωϊκῆς καρτερίας τὸ μαρτύριον. Μετὰ τοῦτο ἐπροστάχθησαν μετὰ ἀγριότητος καὶ αὐστηρότητος οἱ ἐκεῖσε εὑρεθέντες τρεῖς Χριστιανοὶ νὰ ἐγείρουν τὸ ἅγιον λείψανον καὶ νὰ ὑπάγουν νὰ τὸ ῥίψουν εἰς ἕνα ξηροπήγαδον, ἔχον βάθος μέτριον, ἐκεῖ δὲ πάλιν προστάζονται

νὰ ῥίψουν ἐπάνω τοῦ λειψάνου λίθους καὶ ξύλα ἀρκετὰ ἵνα τὸ καταχώσουν.

Μετὰ καιρὸν ἔγινε καὶ ἡ ἀνακομιδὴ τοῦ ἁγίου λειψάνου του ἀπὸ τὸ εἰρημένον ξηροπήγαδον τοιουτοτρόπως: Ὁ Χατζῆ Στέφανος βλέπων τὴν δυσκολίαν τῆς ἀνακομιδῆς, ἐπειδὴ ἦτο τὸ ξηροπήγαδον εἰς συνοικίαν τουρκικήν, μακρὰν ἀπὸ κάθε χριστιανικὴν συνοικίαν, ἐσυμβουλεύθη περὶ τούτου τινὰς ὀρθοδόξους Χριστιανοὺς ξένου κράτους, οἱ ὁποῖοι ὡς ἔχοντες παρρησίαν, ἐὰν ἤθελον μεσιτεύσει εἰς τοὺς Τούρκους, νὰ τοὺς δώσουν τὸ ἅγιον λείψανον. Αὐτοὶ ὅμως ἀπεκρίθησαν εἰς αὐτόν (τὸν Χατζῆ Στέφανον) ὅτι νὰ μὴ ἔχῃ περὶ τούτου πολλὴν φροντίδα, ἐπειδὴ ὁ Θεός, ὅστις ἐνεδυνάμωσε τὸν Ἅγιον εἰς ἕνα τοιοῦτον καλλίνικον τέλος τοῦ μαρτυρίου, αὐτὸς ἔχει καὶ τήν πανάγαθόν του νεῦσιν, ὥστε νὰ μὴ στερηθοῦν οἱ εὐσεβεῖς τὴν ἀπόκτησιν τοῦ θησαυροῦ πρὸς ὠφέλειαν καὶ στηριγμόν των. Αὕτη ἡ συμβουλὴ κοινολογηθεῖσα εἰς μερικούς Χριστιανούς, ἀλείπτας καὶ συνεργοὺς τοῦ Ἁγίου ὅταν ἐμαρτύρει, τοὺς παρώξυνε νὰ ὑπάγουν νὰ περιεργασθοῦν εἰς τὸ ξηροπήγαδον· καὶ ὦ τοῦ θαύματος! εἶδον τὸ ἅγιον λείψανον ὄχι σκεπασμένον μὲ λίθους καὶ ξύλα, κατὰ τὸν τρόπον ὅπου ἐνεταφιάσθη, ἀλλὰ κείμενον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ πηγαδίου.

Τοῦτο μαθὼν ἕνας ἱεροδιάκονος, Καλλίνικος λεγόμενος, συμπαραστάτης πρόθυμος τοῦ

Ἁγίου κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μαρτυρίου του, ὅστις καὶ εἰς τὸν οἰκόν του τὸν εἶχε κρυπτόμενον πολλάκις, ὅταν οἱ Χριστιανοὶ φοβούμενοι τὸν θυμὸν τῶν ὀθωμανῶν τὸν ἐδίωκον ἀπὸ τὴν πολιτείαν, ἐξ αἰτίας δὲ καὶ μόνον τοῦ φόβου εἶχε φύγει εἰς Σμύρνην καὶ ὁ Χατζῆ Στέφανος, παραδώσας τὸν Ἅγιον εἰς τὴν προστασίαν καὶ παρηγορίαν τοῦ Καλλινίκου, οὗτος, ἀφοῦ ἔμαθεν ὅτι τὸ ἅγιον λείψανον δὲν ἦτο παραχωρημένον, λαμβάνων διὰ νυκτὸς εἰς χεῖράς του ἕνα καλάθι μετέβη εἰς τὸ πηγάδι, καὶ καταβαίνων μέσα, ἂν καὶ εἶχεν ἀρκετὸν βάθος, ἔλαβε τὰ ἅγια λείψανα καὶ ἀνεχώρησεν. Μαθὼν δὲ τοῦτο καὶ ὁ Χατζῆ Στέφανος ἦλθεν εἰς αὐτὸν καὶ τὰ ἐμοιράσθησαν μετ᾽ εἰρήνης. Μολοντοῦτο ὁ διάκονος Καλλίνικος δὲν ὠφελήθη οὐδὲ τὸ παραμικρὸν ἀπὸ τὴν ἀπόκτησιν τοιούτου θησαυροῦ. Ἀλλὰ καὶ ὁ Χατζῆ Στέφανος πολὺ ὀλίγα, δηλαδὴ μὲ μόνην τὴν εὐλάβειαν ὅπου μόνος του καὶ ὄχι καὶ ἄλλος κανεὶς εἶχεν εἰς αὐτά. Μόλις δὲ καὶ μετὰ βίας μετὰ ὁλοκλήρους εἴκοσι χρόνους, ὁπόταν κατὰ τύχην ἕνα ἐπίσημον ἐκκλησιαστικὸν πρόσωπον ἔτυχε νὰ λάβῃ εἰς χεῖράς του τὴν ἁγίαν κάραν καὶ τὴν περιειργάζετο μὲ θαυμασμόν, ἔπειτα ἔρριψε καὶ ἕνα ψυχρότατον μέν, ἀλλ᾽ ὅμως φρονιμώτατον καὶ ὠφελιμώτατον λόγον εἰπών· «Οὗτος ἐὰν ἦτο ἅγιος, ἄρά γε τὸν θερμότατον ὑπερασπιστὴν καὶ συμπαραστάτην του εἰς τὸ μαρτύριον καὶ ἀλείπτην του χρηματίσαντα πῶς δὲν ἤθε-

λε τὸν φωτίσει νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν ἀναξίαν τοῦ ἐπαγγέλματός του ἀναστροφὴν ἐν τῷ κόσμῳ;».

Οὗτος ὁ λόγος ἐπέρασεν ὡς βέλος ὀξὺ εἰς τὴν καρδίαν τοῦ Χατζῆ Στεφάνου, ἐπειδὴ ἤναψεν εἰς αὐτὸν τὴν αὐτομεμψίαν, ὅτι ἐξ αἰτίας τῆς ὄχι ἀκριβοῦς πολιτεύσεώς μας ἀπιστεῖται ἡ ἀναντίρρητος καὶ ὁμολογουμένη ἁγιότης τῶν Μαρτύρων. Ὅθεν ἀμέσως κόπτων κάθε σύνδεσμον ὅπου τὸν ἐκράτει εἰς τὴν ἐν τῷ κόσμῳ ἀναστροφήν του, ἂν καὶ σεμνὴν καὶ ἀκατάγνωστον, ἀνεχώησεν εὐθὺς διὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν ἱερώτατον θησαυρόν. Ὅλως τὸ ἐναντίον ἠκολούθησεν εἰς τήν εὐλαβεστάτην μητέρα τοῦ Ἁγίου, μολονότι καὶ κοσμικήν, ἡ ὁποία ἀξιωθεῖσα καὶ αὐτὴ πρὸς παρηγορίαν της μέρος τοῦ ἁγίου λειψάνου, καθὼς ἦτο καὶ δίκαιον, δέν ἔπαυσε νὰ ἐκτελῇ θαύματα, θεραπεύουσα ἀσθενεῖς. Τοῦτο δὲ ὅλον διὰ νὰ εἶναι ἀναντίρρητον καὶ ἀψευδὲς τό: *«Ἐὰν ἡ συνείδησις ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν, παρρησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν Θεόν, ὥστε νὰ δυνάμεθα καὶ ὅρη μεθιστάνειν».*

Ἡμεῖς δέ, ἅγιοι πατέρες καὶ ἀδελφοί, ἀναγινώσκοντες τὰ ἱερώτατα ἆθλα τῶν Ἁγίων, κἄν τε μαρτύρια, κἄν τε ἀγῶνας ἀσκητικούς, ἐπειδὴ δὲν μᾶς βιάζει κανεὶς ἄλλος νὰ τὰ μιμούμεθα, τουλάχιστον ἂς ζηλοῦμεν τὰ ἅγια παραδείγματα μὲ τὴν ἐκκοπὴν παντὸς πονηροῦ θελήματός μας ἢ τὴν βίαν εἰς ἐκτέλεσιν καμμιᾶς ἀγαθοεργίας ἢ τουλάχιστον δικαίαν αὐτομεμψίαν διὰ νὰ ἀπο-

λαμβάνωμεν καὶ τὴν ἐκ τῶν ἁγίων ἀναγνώσεων ὠφέλειάν μας· οὕτω δὲ νὰ διακείμεθα βέβαιοι καὶ πεπληροφορημένοι ὅτι ἡ πρεσβεία τῶν Ἁγίων μᾶς βοηθεῖ εἰς τὸ νὰ ζήσωμεν θεαρέστως τὴν πρόσκαιρον ζωὴν κατὰ τὸν ἔνθεον σκοπόν μας, διὰ τὸν ὁποῖον ἀφήνομεν τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν κόσμῳ καὶ ἐρχόμεθα εἰς ταύτας τὰς ἱερὰς ἀναστροφὰς καὶ πολιτεύσεις· ἵνα ἀξιωθῶμεν καὶ ἡμεῖς μετὰ τῶν Ἁγίων Μαρτύρων καὶ τῶν Ὁσίων Πατέρων τῶν οὐρανίων ἀγαθῶν, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἦχος δ΄. Ταχὺ προκατάλαβε.

Βρυούλλων ἀγλάϊσμα, καὶ ἀντιλήπτωρ θερμός, ἐδείχθης Νεκτάριε, ὡς Ἀθλητὴς τοῦ Χριστοῦ, ἐσχάτοις ἐν ἔτεσι· σὺ γὰρ καλῶς ἀσκήσας, ἐν τῷ ὄρει τοῦ Ἄθω, ἤθλησας θεοφρόνως, καὶ καθεῖλες τὸν ὄφιν· διό σε, Ὁσιομάρτυς, πόθῳ γεραίρομεν.

Κοντάκιον

Ἦχος δ΄. Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ.

Τὸ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ θεῖον νέκταρ, τῆς ἐν τῷ Ἄθῳ ἐναρέτου ζωῆς σου, ἐν τῇ ψυχῇ δεξάμενος Νεκτάριε, ἔδραμες

πρὸς ἄθλησιν, στερῤῥοτάτη καρδίᾳ, καὶ Χριστόν ἐδόξασας, τοῖς σεπτοῖς σου ἀγῶσι, καὶ παρ᾽ αὐτοῦ ἀξίως δοξασθείς, ὑπὲρ τοῦ κόσμου, πρεσβεύεις ἑκάστοτε.

Μεγαλυνάριον

Χαίροις ὁ Βρυούλλων θεῖος βλαστός, ὁ νέκταρ πηγάζων, ταῖς καρδίαις τῶν εὐσεβῶν, τῶν ὑμνολογούντων, τὴν θείαν ἄθλησίν σου, σοφὲ Ὁσιομάρτυς, θεῖε Νεκτάριε.

